

Titel: VIII.

Citation: "VIII.", i *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476*, s. 183.
Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-g01-shoot-d1e50426/facsimile.pdf> (tilgået 18. juli 2024)

Anvendt udgave: Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

deres vilde have større Betrægtelse for en virkelig henholdsvis
 Communerform af Comiteen, end ved at lade det større Antal Med-
 lemmer vælges af Forsamlingen. Undser endst Afveling behøver af
 de Medlemmer, som ved Betræktning ere somme derind, hvilket of-
 ten i flere Hensender er ganske henholdsvis; men deraf vil netop
 stude, ikke alene, at der i de enkelte Afvelinger kan være et større Antal
 Medlemmer, som de fortrinlig vilde til at indtræde i en saa højst sig-
 tig Comitee som den omhandlede, men ogsaa, at det let vil kunne
 ske, at man i de enkelte Afvelinger vil kunne træffe de allerbedste
 Valg blandt de Medlemmer, som man har at vælge imellem, uden
 dog at frembringe et saadant Valg i det Hele, som man kunde ønske.
 At det største Antal Stude vælges af Afvelingerne, tørde derfor være
 mindre henholdsvis, ikke alene med Hensyn til, at det var muligt,
 at der i de enkelte Afvelinger kunde mangle det tilstrækkelige Antal
 af Medlemmer, som man maatte ønske at vælge, men ogsaa med Hensyn
 til, at Comiteen her behøve af Medlem af forskjellig Stilling, med
 forskjellig Vægt og med forskjellig Interesse, idet det let kunde
 hende ved Valg ligesom Afvelingerne, at visse Classer blev tilbe-
 fattede eller ikke saa højt repræsenterede, som de burde være, at det
 til Exempel som for saa af den første Class, for saa af Kjøb-
 manden, for saa af de større Grundeiere ind i Comiteen, og at
 denne derind blev sammensat af alt for mange med Interesser i
 andre Retninger. Jeg tror derfor, at det var rettet at holde
 sig til det, som er mest hensigtsmæssigt Valg. Med Hensyn til
 Comiteer af mindre Vigtighed tror jeg, at det var rettet at holde
 sig til det, som er mest hensigtsmæssigt med den vedtagne Indretning
 af Medlemmer; men i nærværende Tilfælde tror jeg, at man heller bør holde
 sig til det, som virkelig giver den største Betrægtelse for et henholds-
 vis Valg. Jeg har i sin Tid troet, at det var godt, om For-
 samlingen kunde beholde sig, efter Valgene i Afvelingerne var
 foretagne, at vælge et større eller mindre Antal Medlemmer af Co-
 miteen; men det forstod, jeg derom foresatte, er bleven forladt, og
 altsaa maa vi nu berede os paa den Mulighed, at Valgene i Afve-
 lingen kunne blive mindre henholdsvis, end de maatte i enhver
 Afveling for sig selv kunde være de allerbedste Valg, som man kunde
 træffe, men at ikke de samme Sammensætninger i sin Heltid ikke
 bliver en saadan, som man kunde ønske. Jeg tror forøvrigt ikke, at
 de paarbejdede Ord i Forretningensordenen ere saa afgørende, at man
 derfor behøver at binde sig til at vælge et større Antal blandt Afve-
 lingen, og jeg stude derfor beholde mig til det Forslag, som er
 gjort af det tredje Medlem, som først talte i denne Sag.

Mr. Grundten: Hvorfor jeg har tilladt mig at foreslaae det større,
 det ansette temmelig store, Antal valgt af Forsamlingen, er fordi jeg
 antager, at ved Forarbejdet til Grundtenen er det nødvendigt, at sa-
 vidt muligt de forskjellige Samfundinteresser, naturligvis parret med
 den fornødne Dygtighed og Iagttagelse, blive repræsenterede. Jeg vil inder-
 ligit tillade mig at foreslaae en Modification, hvorved jeg tror at kunne
 tilvejebringe en Tilnærmelse mellem de stærkt modstaaende Ansuelser om
 Raaden for Udvælgelsen Sammensætning, nemlig denne, at Afvelingerne
 vælge hver 2, altsaa tilfammen 10, og Foramlingen vælger 7, altsaa 17
 i det Hele. Ved at overlade Foramlingen Valget af det største Antal
 foresaamer det mig rigtigst, at man meget vilde træffe Afvelings-
 Systemet; naar man derind i nærværende Tilfælde overlader For-
 samlingen et større Antal end det foresat, som almindelig har op-
 stillet mellem Foramlingens og Afvelingerne Valg, synes mig, at de
 modstaaende Ansuelser maatte søle sig tilfredse ved at nærme sig
 hinanden, og at ogsaa Hovedsagen derind temmelig sikkert vil
 blive opnaaet, saavel med Hensyn til Sammensætningsmaaden som
 med Hensyn til Antallet af samtlige Medlemmer.

Doverretter. Nesperen: Jeg vil tillade mig at underrette
 det Forslag, som er stillet af Rigtighedsmanden for Gjerring Amt
 Ste District (Brind-Seidell), at de 3 Medlemmer i Comiteen skulle
 vælges af Afvelingerne og de 10 af Foramlingen, idet jeg i det
 Beslutning vil beholde mig til det Grunde, som ere anførte af Pro-
 ponenten. Naar man sammenholder § 8 med § 9 i Forretnings-
 Reglementet, tror jeg, at man vil komme til en klar Ansuelse om,
 at der i det Ord „forberedes“ — hvoepaa der fra den modstaaende Side
 er lagt Vægt — ingenlunde kan ligge, at det er foresat, at det

største Antal af Comiteemedlemmerne nødvendigvis skal vælges igjen-
 nem Afvelingerne; thi i § 9 er det foresat, at Foramlingen kan
 bestemme sig til at vælge det hele Antal af sin egen Side, og her
 bruges ogsaa det samme Udtryk „forberedes“, som saaledes er end-
 brugsende med „at foresæge Styret“, „forberede Antallet“, hvad enten
 dette sker ved 1. St. at lægge 3 til 10 eller 10 til 3. Naar man
 har lagt Vægt paa den Beslutning, som ligaar blev taget med
 Hensyn til de Sager om Comiteens Medlemsliste, som et Bræ-
 ckenst for nærværende Sags Afgjørelse, saa jeg gjere opmærksom
 paa, at dette er at sætte fra de mindre vigtige Sager til den vigtig-
 gere, fra 2 Sager, der egentlig ligge udenfor Foramlingens Beslutning,
 til Hovedsagen, til det, der angår den egentlige Gjennemgang for dens
 Virksomhed. I denne saa Foramlingen have sin fulde Frihed til
 at tage den Bestemmelse, som efter Sagens Beslutning er den rette-
 ste. Jeg maa endnu tillade mig at addere et Argument for den af
 mig foresaaede Mening, nemlig den Bestumelse, som Foramlingen
 har taget om, at der til Valget til de Comiteer, hvorit Medlem-
 merne udvælges af sine Foramlingen, udføres absolut Pluralitet.
 Det foresaamer mig, at det er ganske i Consequens hermed, naar vi
 bestemme, at det større Antal af Comiteens Medlemmer skal vælges
 af Foramlingen i sin Heltid, hvorefter det vilde være en Dyplicitet
 af Majoritetens Ret, som er anerkendt i sin Bestumelse, hvis man
 vilde indrømme Afvelingerne at vælge den større Del af Comitee-
 medlemmerne, idet det er ganske vist, saaledes som det under de til-
 lignende Forhandlinger blev oplyst, at Minoriteten meget vel kan tan-
 kes at have Overvægten i de 3 Afvelinger af 3.

Forstuder Møller: Bortid jeg fordrer mig til oftere at tage
 Ordet i denne Foramling, skal jeg tillade mig at rette et Spørgs-
 maal til den tredje Formand. Jeg vilde nemlig forespørgse, om det
 tilladte ethverpersonlighed Medlem i Foramlingen at afbrude en Tale,
 naar han synes, at Taleren gaar udenfor Sagen, eller om det ikke
 er Formandens Pligt i Overensstemmelse med vor Forretningsorden
 at gjøre det, og i Fald saadant sker af Andre, da at falde Besloms-
 mente til Orden. Det har nemlig hødt mig, at et Medlem, saale-
 des som her var Tilfældet med Rigtighedsmanden for Sjæge (Strieger),
 afbrød et andet Medlem midt i hans Foredrag, og jeg skal ikke
 nægte, at jeg, naar saadant skal kunne finde Sted, vil være aldeles
 forhindret fra at tale. Det var dette Spørgsmaal, som jeg vilde
 tillade mig at gjøre Formanden.

Formanden: Jeg skal tillade mig at besvare dette Spørgs-
 maal. Det er jo vistnok i Forretningsordenen bestemt, at det er
 Formanden, som falder til Orden; men det er en Selskabs, og det
 er ogsaa udtrykkelig udtaalt i den afre Forretningsorden for Provins-
 stiftsmanderne, at et Medlem kan gjøre Formanden opmærksom paa,
 at en Anden gaar udenfor Sagen. Den Dyring, som den tredje
 Deputerede henvendte til Formanden, var ingen direkte Afbrudelse af
 Taleren, men det var en Henvendelse til Formanden om, at Taleren
 gik udenfor Ordenen. Jeg saad derfor ikke Anledning til at falde
 Afbruderen til Orden. Hvad Taleren selv angaar, antog jeg, at
 han var i sin gode Ret paa den Maade, han talte, om det endog
 kunde have været ønskeligt, at Foredraget havde været noget kortere.

Forstuder Møller: Da den tredje Formand har erklæret, at
 Rigtighedsmanden for Brakke Amt 4de District (Grundten) var i
 sin gode Ret til at tale, saa jeg erklære mig tilfreds med denne Af-
 gjørelse af den tredje Formand. Forøvrigt, hvad det nærværende
 Spørgsmaal angaar, statter jeg mig til det sidste Forslag fra den
 tredje Rigtighedsmand for Randers Amt 6de District (Née), om at
 10 Medlemmer af Comiteen skulle vælges af Afvelingerne og der-
 efter forberedes ved 7 frit valgte af Foramlingen.

Grundten: Det var i Anledning af den Dyring af For-
 manden, at det havde været ønskeligt, om mit Foredrag havde været
 noget kortere, at jeg vilde bemærke, at jeg allerede idag har hørt
 meget længere Foredrag.

Formanden: Det er ganske vist, at der har været holdt læn-
 gere Foredrag, men det var med Hensyn til de af Talerens Dyringer,
 som ikke umiddelbart angik den foreliggende Gjennemgang, hvorefter
 jeg tillod mig den Bemærkning.

Bang: Jeg vilde blot bemærke, at jeg, efter hvad jeg har ut-